

су на запад продирала. Тако се по том збило, да је оно негда опште име Срб забачено, назива Анти коначно нестало, а да се име Словени, као општи назив укупне народне породице, све више и више употребљавало. Старо име Срб само су два словенска племена очувала: становници данашње Србије на балканском полуострву и незнатни остаци лужичких Словена у Саксонији. Име Винда или Венда, које се очувало код једног словенског народа у Аустрији, биће име којим су у најстарије доба страни, можда германски, народи називали Словене.

Поред ових општих назива одавно се налазе безбројна племенска имена, којима се називаху разни словенски народи. Шафарик набраја скоро двеста словенских племена, од којих свако има своје особито име.

Европску праотаџбину Словена ваља тражити с оне стране Карпата, у источној Пољској и у данашњој средњој и западној Русији, на обалама Дњестра и Дњепра до Волге. Од свуд се кретаху од времена на време небројене гомиле разних словенских племена, час мирно, час са оружјем у руци продирући, док најпосле не заузеше и населише на југозападу Европе све оне земље, где Словене сада налазимо. Тако се они раширише од балтијског до јадранског мора, до Архипелага и црног мора, а на југоистоку између Волге и Урала до кримског полуострва.

Готово нема сумње, да су сва она словенска племена, која помиње историја и за која данас знамо, пореклом од једног истога прастабла, и да су некада говорила једним истим језиком. Али се у историјским периодима већ опажају стварне разлике код појединих словенских племена нарочито у њиховом говору. Лучење дакле збило се јамачно тако давно, да се већ не може сазнати кад се то збило, као што се не зна ни доба, кад се те промене догодише.

Свакојачко заслужује особиту пажњу разлика појединих словенских језика међу собом и разлика других језика, који су једног истог порекла. Тако се може на прилику тачно распознати време, кад су се развили тако звани латински или романски језици, а тако се исто могу доказати различни елементи, из чије су смесе ови језици постали. Уз неке модификације важи то исто и за германске и скиндинавске језике. Али таквих промена, таког преображаја не ћемо наћи код словенских језика. Корени речи у свима данашњим словенским језицима, са незнатним изузетцима, једни су исти, а то јасно доказује, да су сви ови језици од једног истога прајезика постали, без смесе са којим туђим језиком. Али што се тиче конструкције ових језика, ту се опажају такве разлике, које су на први поглед мало важне, но које су од већег значаја, кад их боље испитамо; јер су ове разлике одржале особину појединих словенских језика и онда, кад је н.пр. неко племе више година политички потчињено било другом племену.

Истина је додуше, да су од оних племена словенских, која се појавише у почетку средњег века, многа коначно пропала, или се у друга прелила; али је и то вероватно, да се оним посебним именима, под којима Словене налазимо, није означавало исто толико племена са разним језицима, већ да су то већином позајмљена имена од топографских прилика првашњих станишта, на којима су ова племена живела. Али једна разлика, коју сад међу Словенима опажамо, у опште и у целини, без сумње постајала још у оно доба, кад су се ови у западној Европи први пут појавили. У течају векова показале су се додуше неке промене у појединим језицима, а постоје још и данас у појединим групама облици речи, који се међу собом не слажу; али главне разлике, које би могле